

PSYKOTERAPEUTTIKOULUTUKSEN VALINTAPERUSTEET VUODELLE 2023

Hakukelpoisuus ja valintaperusteet psykoterapeuttikoulutukseen perustuvat asetukseen 1120/2010 sekä valtakunnallisen psykoterapeuttikoulutusconsortion suositukseen asetuksen 1120/2010 pykälästä 2a määräytyviksi psykoterapeuttikoulutuksen hakuperusteiksi.

Helsingin yliopiston psykoterapeuttikoulutuksen opiskelijavalinta on kaksivaiheinen. Hakumenettelyn ensimmäisessä vaiheessa arvioidaan yhteisesti kaikkien psykoterapeuttikoulutuksen hakijoiden hakukelpoisuus sekä päätetään soveltuvuusarviointiin kutsuttavista. Valinnan toinen vaihe on soveltuvuuden arviointi, joka toteutetaan koulutusohjelmakohtaisesti.

Hakuaika Helsingin yliopiston psykoterapeuttikoulutuksen vuonna 2023 alkaviin koulutusohjelmiin on **1.-28.2.2023**. Haettavana on yhteensä yhdeksän psykoterapeuttikoulutuksen koulutusohjelmaa. Hakija voi hakea tässä haussa enintään kolmeen psykoterapeuttikoulutuksen koulutusohjelmaan, jotka hän asettaa hakulomakkeella prioriteettijärjestykseen. Hakija voi tulla hyväksytyksi enintään yhteen koulutusohjelmaan.

1 HAKUKELPOISUUS

Psykoterapeuttikoulutukseen hakevalla tulee olla soveltuva pohjakoulutus (tutkinto ja mahdolliset lisäopinnot) sekä vähintään kahden vuoden työkokemus mielenterveyspalveluissa tai sitä vastaavassa tehtävässä.

1.1 HAKUPERUSTEENA OLEVA POHJAKOULUTUS

1.1.1 Tutkinto

Helsingin yliopiston psykoterapeuttikoulutukseen on kelpoinen hakemaan henkilö, joka on suorittanut soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon, soveltuvan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon tai opistoasteisen psykiatrisen sairaanhoitajan tutkinnon. Soveltuviksi tutkinnoiksi katsotaan seuraavat:

1) Ensisijaisesti soveltuviksi tutkinnoiksi katsottavat tutkinnot

- lääketieteen lisensiaatti
- psykologian maisteri
- sairaanhoitaja AMK
- opistotasoinen sairaanhoitajan tutkinto: psykiatriaan erikoistunut sairaanhoitaja tai sairaanhoitaja, jonka perustutkintoon on sisältynyt psykiatrinen sairaanhoito

2) Muut soveltuviksi katsottavat ylemmät korkeakoulututkinnot

- yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteen maisteri, pääaine kehityspsykologia, sosiaalityö, sosiaalipsykologia tai sosiaalipedagogiikka
- terveystieteen maisteri
- filosofian maisteri, pääaine logopedia tai musiikkiterapia

- muu ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu 1) sosiaalityöntekijän tai 2) perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen erityisopettajan kelpoisuus

3) Muut soveltuviksi katsottavat ammattikorkeakoulututkinnot

- terveydenhoitaja AMK
- toimintaterapeutti AMK
- sosionomi AMK

4) Ulkomainen koulutus, joka asianomaisessa maassa vastaa yllämainittuja tutkintoja. Hakijalla tulee olla Opetushallituksen rinnastuspäätös tutkinnon vastaavuudesta tai Valviran päätös ammattinimikkeen käyttöoikeudesta Suomessa.

5) Erityistapauksessa hakijan perustutkinnon, opintojen ja työkokemuksen perusteella myös muu ylempi korkeakoulututkinto tai sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto voidaan katsoa soveltuvaksi perustutkinnoiksi. Tällöin edellytetään sekä opintojen että työkokemuksen perusteella osoitettua erityisen vahvaa suuntautumista mielenterveystyöhön.

Koulutukseen ei voida katsoa edes erityistapauksessa hakukelpoiseksi hakijaa, joka on suorittanut vain yliopistollisen alemman korkeakoulututkinnon, muun alan kuin sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinnon tai muun opistotasoisien tutkinnon kuin psykiatrisen erikoistuneen sairaanhoitajan tutkinnon.

1.1.2 PSYKOLOGIAN TAI PSYKIATRIAN OPINNOT

Tutkintoon tulee sisältyä tai sen lisäksi olla suoritettuna yhteensä vähintään 30 opintopistettä psykologian tai psykiatrian opintoja. Psykologian maisterin, lääketieteen lisensiaatin ja psykiatrisen sairaanhoitajan (opistotasoinen) tutkintoihin sisältyy aina riittävästi psykologian tai psykiatrian opintoja. Mikäli tarvittavat psykologian tai psykiatrian opinnot eivät sisälly hakukelpoisuuden perusteena olevaan tutkintoon, niistä vähintään 10 op tulee olla suoritettuna 10 vuoden sisällä hakuajan päättymisestä. Psykologian tai psykiatrian opinnoiksi katsotaan näiden alojen teoreettiset sisältöopinnot, ei tutkintoihin sisältyviä harjoittelujaksoja tai muita käytännön opintoja tai opinnäytetöitä. **Opinnot tulee olla suoritettuna hakuajan päättymiseen mennessä.**

Kun kyseessä ovat muut kuin yliopistolliset psykologian tai psykiatrian opinnot, opintojen tulee sisältää seuraavat sisältöalueet: ihmisen psyykinen kasvu ja kehitys, lasten ja nuorten sekä aikuisten mielenterveys ja mielenterveyden häiriöt, lasten ja nuorten sekä aikuisten psykiatristen häiriöiden tutkimus, diagnostiikka ja erotusdiagnoosi, lasten ja nuorten sekä aikuisten psykiatristen häiriöiden hoidon ja kuntoutuksen menetelmät, mielenterveystyötä koskeva lainsäädäntö sekä mielenterveystyön ja psykiatrisen hoidon palvelujärjestelmä, psykoterapian erityiset ja yleiset vaikuttavat tekijät, mikä on ja mikä ei ole psykoterapiaa, mitä ominaisuuksia edellytetään psykoterapeutilta, psykoterapioiden vaikutusmahdollisuudet ja rajoitukset

Opintojen laajuus ja sisältö tulee olla dokumentoitu ja tarkistettavissa. Opintojen kouluttajien tulee edustaa psykologian tai psykiatrian alan asiantuntemusta.

1.2 HAKUPERUSTEENA OLEVA TYÖKOKEMUS

Hakukelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijalla on hakuajan alkamiseen mennessä vähintään kaksi vuotta työkokemusta mielenterveystyössä tai sitä vastaavassa asiakastehtävässä. Hakijalla, jonka pohjatutkinto on jokin muu kuin luvun 1.1.1 alakohdassa 1 mainittu ensisijaisesti soveltuvaksi katsottava tutkinto, työkokemuksesta vähintään 12 kuukautta tulee olla hankittuna jossain julkisen sosiaali- ja/tai

terveydenhuollon organisaatiossa tai sisällöllisesti lähellä julkisen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintaa olevassa organisaatiossa. Hakijan on osoitettava, että hänellä on kokemusta mielenterveyden häiriöiden hoidosta ja julkisen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon palvelujärjestelmästä.

Sisällöllisesti lähellä julkisen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon organisaation toimintaa oleviksi organisaatioiksi katsotaan esimerkiksi mielenterveystyön, päihdehuollon, lastensuojelun, perhetyön ja kriisityön piirissä toimivat organisaatiot. Myös palveluiden tuottaminen ostopalveluna julkisen sektorin sosiaali- ja/tai terveydenhuollon organisaatioille huomioidaan. Hakemuksen liitteissä tulee eritellä hankitun työkokemuksen sisältö ja yhteistyön laatu julkisen sektorin yksikön kanssa, sekä mahdollinen työnohjaus.

Päätös hakukelpoisuudesta ja mahdollisen esivalinnan pisteytys perustuu hakemuksen liitteenä toimitettuihin todistuksiin. Hakijalta voidaan pyytää tarvittaessa täydennystä liitteisiin, jolloin täydennys tulee toimittaa annetussa määräajassa. Hakuajan tai täydennysajan päätyttyä toimitettuja liitteitä ei huomioida opiskelijavalinnassa.

Työkokemuksen tulee olla kertynyt hakuperusteena olevan tutkinnon valmistumisen jälkeen (esimerkiksi opintojen aikaista harjoittelua ei lasketa). Mielenterveystyötä vastaaviksi asiakastehtäviksi lasketaan esimerkiksi psykologinen neuvonta-, keskustelu-, ohjaus- ja terapiatyö perusterveydenhuollon, psykiatrian tai päihdehuollon yksiköissä, työterveyshuollon piirissä, perhe- ja kasvatusneuvolayksiköissä sekä kolmannella sektorilla. Asiakastehtäväksi katsotaan työskentely pääasiassa yksittäisten asiakkaiden tai hyvin pienten ryhmien kanssa. Työkokemukseksi hyväksytään työ- tai virkasuhteessa tai yrittäjänä tehty työ. Vapaaehtoistyötä ei katsota hakukelpoisuuden kannalta soveltuvaksi työkokemukseksi.

Työkokemuksen tulee perustua tosiasialliseen työhön pois lukien yli kahden viikon keskeytykset esimerkiksi virkavapaan tai perhevapaan seurauksena. **Työkokemusta laskettaessa huomioidaan vain työskentelyjaksot, jotka ovat kestäneet samassa tehtävässä yhtäjaksoisesti vähintään kuukauden; yksittäisiä päiviä ja viikkoja ei lasketa.** Työkokemus on voinut karttua pidemmällä aikavälillä, esimerkiksi osa-aikatyössä tai työssä, joka katsotaan osin soveltuvaksi mielenterveystyötä vastaavaksi asiakastyöksi. Esimerkiksi puolipäiväistä työtä tai 50 % osuudella soveltuvaksi katsottua työtä tulee tällöin olla vähintään neljä vuotta. Työkokemuksen tulee olla dokumentoitu ja tarkistettavissa, ja dokumentoinnista on ilmevä mahdolliset keskeytystiedot. Yksityisenä ammatinharjoittajana tehdyn työn tulee olla työnohjattua, ja tästä työkokemuksesta tulee toimittaa työnohjaajan allekirjoittama todistus, josta ilmenee asiakas- tai potilastapaamisten lukumäärä (esim. keskimäärin viikko- tai kuukausitasolla) sekä kuvaus syistä, joiden takia asiakkaita/potilaita on hoidettu.

Työkokemuksen arvioinnissa noudatetaan seuraavia linjauksia:

Mielenterveystyöksi tai täysin (100 %) sitä vastaavaksi asiakastyöksi katsotaan työskenteleminen

- lääkärinä psykiatrian yksikössä, päihdehuollossa tai muuten pääasiassa mielenterveyspotilaiden parissa
- psykologina sosiaali- ja terveydenhuollon yksikössä, opiskelija- tai työterveyshuollossa, oppilaitoksessa tai vankeinhoidossa
- sairaanhoitajana psykiatrian yksikössä, päihdehuollossa tai muuten pääasiassa mielenterveyspotilaiden parissa
- sosiaalityöntekijänä sosiaali- ja terveydenhuollon yksikössä
- terapiatyössä psyykkisistä ongelmista kärsivien tai kriisin kohdanneiden parissa

50 % osuudella mielenterveystyötä vastaavaksi asiakastyöksi katsotaan työskenteleminen

- lääkärinä potilastyössä muussa kuin psykiatrian yksikössä tai päihdehuollossa
- ammatinvalintapsykologina, uraohjauksen psykologina tai vastaavana
- sairaanhoitajana potilastyössä muussa kuin psykiatrian yksikössä tai päihdehuollossa
- sosiaalityöntekijänä asiakastehtävissä muualla kuin sosiaali- ja terveydenhuollon yksikössä

- muissa sosiaalialan asiakastehtävissä mielenterveyspalveluissa, päihdehuollossa, perhetyössä, lastensuojelussa, erityisnuorisotyössä tai vastaavissa (esim. erityisnuorisotyöntekijä, perhetyöntekijä, lastenkodin ohjaaja)
- terveydenhoitajana
- puheterapeuttina, toimintaterapeuttina, seksuaaliterapeuttina tai vastaavana
- erityisopettajana perusopetuksessa, toisen asteen koulutuksessa tai varhaiskasvatuksessa
- koulukuraattorina
- diakoniatyöntekijänä
- psykofyysisenä fysioterapeuttina

25 % osuudella mielenterveystyötä vastaavaksi asiakastyöksi katsotaan työskenteleminen

- ravitsemusterapeuttina, fysioterapeuttina tai vastaavana
- työhönvalmentajana, uravalmentajana tai vastaavana
- opinto-ohjaajana perusopetuksessa tai toisen asteen koulutuksessa

Mielenterveystyötä vastaavaksi asiakastyöksi ei katsota esimerkiksi tavanomaista opetus-, koulutus- tai ryhmänohjaustyötä, esimiestyötä, konsultointityötä, hallinnollista työtä, tutkimustyötä tai suunnittelutyötä. Muut kuin yllä mainitut työtehtävät arvioidaan suhteessa näihin linjauksiin hakemuksen liitteenä toimitettujen työtodistusten tai muiden luotettavien työnkuvausten perusteella. Työkokemus voidaan hyväksyä edellä esitettyä suuremmalla osuudella mielenterveystyöksi, mikäli siitä toimitetun todistuksen tai muun selvityksen perusteella työhön sisältyy tavanomaista enemmän mielenterveystyön piirteitä. Työkokemuksen arvioi psykoterapeuttikoulutuksen johtoryhmä osana opiskelijavalintaprosessia. Ennakkopäätöksiä työkokemuksen riittäväydestä ei tehdä.

1.3 MUUT PSYKOTERAPEUTTIKOULUTUKSEEN HAKEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Psykoterapeuttikoulutukseen hakevalta edellytetään mahdollisuutta tehdä psykoterapeuttista potilastyötä opintojen aikana. Psykoterapeuttisen potilastyön työnohjaus kuuluu psykoterapeuttipintoihin, eikä hakijaa voida valita koulutukseen, mikäli hänellä ei ole mahdollisuutta tehdä psykoterapeuttista potilastyötä opintojen aikana. Koulutuspotilailta olisi hyvä olla hoitosuhde johonkin lailliseen terveys- tai sosiaalialan yksikköön, jossa potilaan hoitovastuu säilyy koko koulutushoidon ajan. Lasten ja nuorten osalta on syytä kiinnittää erityistä huomiota potilasturvallisuuteen. Lasten ja nuorten parissa tehtävä psykoterapeuttinen potilastyö suositellaan erityisen painokkaasti toteutettaviksi yhteistyössä terveydenhuollon yksikön ja hoitavan lääkärin kanssa. Mahdollisuudet potilastyön tekemiseen arvioidaan osana soveltuvuusarviointia.

Hakijoilta edellytetään riittävää suomen ja englannin kielen ymmärtämisen taitoa suomen- ja englanninkielisen opetuksen ja kirjallisuuden omaksumiseksi niin koulutusohjelmissa kuin yliopiston kaikille psykoterapeuttiopiskelijoille suunnatuissa yhteisissä opinnoissa. Lisäksi hakijoilta edellytetään riittäviä tietoteknisiä valmiuksia käyttää opinnoissa tarvittavia verkko-opiskeluohjelmia, yliopiston tietokantoja, hakuohjelmia, tekstinkäsittelyohjelmia ja esitysgraafikkaohjelmia sekä ääni- ja liikkuvan kuvan tallennuslaitteita. Hakijaa ei voida valita koulutukseen, mikäli hänellä ei ole riittäviä valmiuksia opintojen suorittamiseen. Valmiudet opintojen suorittamiseen arvioidaan osana soveltuvuusarviointia.

2 OPISKELIJAVALINNAN I VAIHE: SOVELTUVUUSARVIOINTIIN KUTSUMINEN

2.1 SOVELTUVUUSARVIOINTIIN KUTSUMISEN KRITEERIT

Koulutusohjelmasta riippuen soveltuvuusarviointiin kutsutaan joko kaikki hakukelpoiset hakijat tai vain osa hakukelpoisista hakijoista. Silloin kun kaikkia hakukelpoisia hakijoita ei voida kutsua soveltuvuusarviointiin määräytyvät soveltuvuusarviointiin kutsuttavat hakijat seuraavasti:

- 1) Ensin soveltuvuusarviointiin kutsutaan hakijoita, jotka ovat asettaneet koulutusohjelman prioriteettijärjestyksessä korkeimmalle sijalle. Jos näitä ensisijaisia hakijoita on enemmän kuin soveltuvuusarviointiin voidaan kutsua, kutsuminen tapahtuu hakuasiakirjoista annettavien pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä (ks. kohta 2.1.1).
- 2) Jos ensisijaisia hakijoita on vähemmän kuin soveltuvuusarviointiin voidaan kutsua, kutsutaan lisäksi toissijaisia hakijoita hakuasiakirjoista annettavien pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä (ks. kohta 2.1.1).
- 3) Jos ensi- ja toissijaisia hakijoita on vähemmän kuin soveltuvuusarviointiin voidaan kutsua, kutsutaan lisäksi kolmossijaisia hakijoita hakuasiakirjoista annettavien pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä (ks. kohta 2.1.1).

2.1.1 Hakuasiakirjoista annettavat pisteet esivalinnassa

Hakuasiakirjojen perusteella annettavat pisteet		0-40 pistettä
<i>Käytetään esivalinnassa sekä mahdollisissa haastattelupisteiden tasapistetilanteissa</i>		
1) Hakukelpoisuuden antava tutkinto (jos hakijalla on useita hakukelpoisuuden antavia tutkintoja, pisteitä saa vain yhdestä, korkeimman pistemäärän tuottavasta tutkinnosta)		0-20 pistettä
	Lääketieteen lisensiaatti tai psykologian maisteri	20 pistettä
	Ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu sosiaalityöntekijän kelpoisuus	15 pistettä
	Muu ylempi korkeakoulututkinto	10 pistettä
	Sairaanhoidaja AMK tai opistotasoinen psykiatrinen sairaanhoidaja	10 pistettä
	Muu ammattikorkeakoulututkinto	0 pistettä
2) Työkokemus (pisteitä annetaan hakukelpoisuuden arvioinnissa soveltuvaksi työkokemukseksi katsotusta työkokemuksesta)		0-20 pistettä
	Soveltuvaa työkokemusta vähintään 180 kk (15 vuotta)	20 pistettä
	Soveltuvaa työkokemusta vähintään 120 kk (10 vuotta)	17 pistettä
	Soveltuvaa työkokemusta vähintään 96 kk (8 vuotta)	12 pistettä
	Soveltuvaa työkokemusta vähintään 60 kk (5 vuotta)	7 pistettä
	Soveltuvaa työkokemusta vähintään 36 kk (3 vuotta)	2 pistettä
	Soveltuvaa työkokemusta alle 36 kk	0 pistettä

Tasapistetilanteessa etusijalle asetetaan ensisijaisesti hakija, jolla on korkeimmat pisteet työkokemuksesta.

2.2 PÄÄTÖS HAKUKELPOISUUDESTA JA OPISKELIJAVALINNAN I VAIHEESTA

Hakukelpoisuudesta ja soveltuvuusarviointiin kutsumisesta päättää lääketieteellisen tiedekunnan dekaani psykoterapeuttikoulutuksen johtoryhmän esityksestä. Opiskelijavalinnan ensimmäisen vaiheen tuloksesta tiedotetaan hakijoille sähköpostitse 31.3.2023 mennessä.

3 OPISKELIJAVALINNAN II VAIHE: SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI

Valinta psykoterapeuttikoulutukseen perustuu soveltuvuuden arviointiin. Arvioinnin toteutustapa vaihtelee jonkin verran koulutusohjelmittain. Soveltuvuushaastattelut järjestetään huhtikuun 2023 aikana. Hakija voi tulla hyväksytyksi vain sellaiseen koulutusohjelmaan, jonka soveltuvuushaastatteluun hän on osallistunut.

Soveltuvuusarviointista voi kaikissa koulutusohjelmissa saada **yhteensä 0-100 pistettä** seuraavasti:

- 1) Koulutusmotivaatio: 0-20 pistettä
- 2) Valmiudet ja käytännön mahdollisuudet suorittaa koulutus: 0-20 pistettä
- 3) Itsereflektiokyky: 0-20 pistettä
- 4) Vuorovaikutustaidot: 0-20 pistettä
- 5) Muu henkilökohtainen soveltuvuus: 0-20 pistettä.

Voidakseen tulla hyväksytyksi koulutukseen, hakijan tulee saada soveltuvuusarviointista yhteensä vähintään 50 pistettä siten, että jokaisesta viidestä arvioitavasta osa-alueesta on enemmän kuin 0 pistettä. Mikäli kaksi hakijaa saa soveltuvuusarviointista saman pistemäärän, heidän keskinäinen järjestyksensä ratkaistaan ensisijaisesti hakuasiakirjoista saatujen esivalintapisteiden perusteella ja toissijaisesti koulutusmotivaatiosta saatujen pisteiden perusteella.

Lisäksi voidakseen tulla hyväksytyksi koulutukseen, hakijan tulee täyttää luvussa 1.3. kuvatut psykoterapeuttikoulutukseen hakeutumisen edellytykset.

Soveltuvuusarviointi tehdään yhden tai useamman soveltuvuushaastattelun sekä mahdollisen ennakkotehtävän tai muun etukäteen tai haastattelun aikana toimitettavan aineiston perusteella. Ennakkotehtävän ohjeistus toimitetaan soveltuvuusarviointiin kutsuttaville hakijoille haastattelukutsun yhteydessä.

4 PÄÄTÖS OPISKELIJAVALINNAN TULOKSESTA

Opiskelijavalinnan tuloksesta päättää lääketieteellisen tiedekunnan dekaani psykoterapeuttikoulutuksen johtoryhmän esityksestä. Opiskelijavalinnan tuloksesta tiedotetaan hakijoille sähköpostitse 12.5.2023 mennessä.

5 YLEISTÄ OPISKELIJAVALINNASTA

5.1 ESTE HAKUKELPOISUUDELLE

Psykoterapeuttikoulutukseen hakeviin opiskelijoihin sovelletaan yliopistolain § 43a mukaisia menettelyjä opinto-oikeuden peruuttamisesta (laki 954/2011 yliopistolain muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus 1034/2011 yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta).

OPISKELIJAKSI OTTAMISEN RAJOITUKSET

Alaikäisten turvallisuuden sekä potilas- ja asiakasturvallisuuden edistämiseksi yliopiston opiskelijaksi ottamiseen on tullut rajoituksia vuoden 2012 alusta. Rajoitukset koskevat seuraavia aloja: lääketiede, hammaslääketiede, logopedia, psykologia, psykoterapeuttikoulutus, farmasia sekä sosiaalityö ja opettajankoulutus. Kuten muillakin mainituilla aloilla, psykoterapeuttikoulutuksessa edellytetään, että opiskelijaksi otettava on terveydentilaltaan ja toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai psykoterapeuttiseen potilastyöhön. Terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä rajoitus ei ole este opiskelijaksi ottamiselle, jos sen vaikutukset voidaan kohtuullisin toimin, esimerkiksi erityisjärjestelyin,

poistaa. Tarkoituksena ei ole muutenkaan asettaa tarpeettomia esteitä vammaisten tai muista fyysisistä tai psyykkisistä rajoitteista kärsivien henkilöiden koulutukseen pääsulle. Rajoituksia sovelletaan vain niissä tilanteissa, joissa on selvää, ettei hakija voi terveydentilaansa tai toimintakykyynsä liittyvästä syystä osallistua koulutukseen. Myös aiempi opiskeluoikeuden peruuttaminen voi olla este opiskelijaksi ottamiselle. Tämän vuoksi opiskelijaksi hakevan tulee ilmoittaa yliopistolle tällaisesta päätöksestä jo hakuvaiheessa.

OPISKELUAIKAINEN HUUMAUSAINETESTAUS JA RIKOSREKISTERIOTE

Opiskelija voidaan tietyissä hyvin rajoitetuissa tapauksissa velvoittaa esittämään todistus huumausainetestistä. Tämä tulee lähinnä kyseeseen tilanteissa, joissa testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi ja tiettyjen laissa yksityiskohtaisesti määriteltyjen lisäehtojen täyttyessä. Vuonna 2012 tai myöhemmin opiskelijaksi hyväksytyltä opiskelijalta voidaan opiskelukyvyyn arviointia varten pyytää myös otetta rikosrekisteristä. Otetta voidaan pyytää vain niiltä opiskelijoilta, joiden opintoihin liittyvä psykoterapeuttinen potilastyö tai muut tehtävät edellyttävät alaikäisten parissa työskentelyä, ja sitä pyydetään ennen potilastyön tai tehtävien alkamista. Alaikäisten turvallisuuden edistämiseksi on tarpeen tietää, ettei opiskelijalla ole rikosrekisterimerkintää tietyistä vakavista rikoksista (seksuaalirikokset, törkeät henkirikokset, törkeä ryöstö ja huumausainerikokset).

Alla on kuvattu psykoterapeuttikoulutuksen alakohtaiset terveydentila- ja toimintakykyvaatimukset valtakunnallisen yliopistokoulutuksen asiantuntijaverkosto OHA-forumin työryhmän suositusten mukaisesti SORA-arvioinnin tueksi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Psykoterapeuttina työskentely tapahtuu hyvin monimuotoisissa toimintaympäristöissä ja jatkuvassa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa asiakkaiden tai asiakasryhmien sekä ammatillisten asiantuntijaverkostojen kanssa. Ammatti edellyttää kykyä oman toimintakyvyn itsereflektointiin ja kykyä arvioida näitä ominaisuuksia muissa ihmisissä. Psykoterapeutin tulee suorittaa ammatissaan asiakkaiden toimintakykyä, sekä kognitiivisia ja sosioemotionaalaisia toimintoja kartoittavia tutkimuksia. Työ edellyttää myös itsenäistä päätöksentekokykyä. Sovellusalasta riippuen voi fyysinen ja psyykinen toimintaympäristö vaihdella paljon. Psyykkisen toimintaympäristön osalta psykoterapeutin ammatti on erityisen vaativa ja tämä tulee huomioida arvioidessa henkilön soveltumattomuutta alalle. Alla on kuvattu kriteeristöjä terveydellisiin rajoitteisiin, jotka voivat joko pysyvästi tai väliaikaisesti olla esteenä tai tehdä henkilön soveltumattomaksi alalle.

AMMATILLISEN TOIMINTAKYVYN EDELLYTYKSET

- Hyvä tai erinomainen vuorovaikutustaito.
- Riittävät kognitiiviset edellytykset esimerkiksi kirjalliseen sekä vastavuoroiseen suulliseen viestintään.
- Riittävä psyykinen terveys, että pystyy toimimaan turvallisesti ammatin mukaisissa tehtävissä. Esteenä opiskelussa etenemiselle voi olla opinnoissa tai harjoitteluissa tapahtuva toistuva epävakaa tai uhkaavaksi havaittu käytös, joka haittaa ammattimaista toimintaa.
- Ala ei sovellu henkilöille, joilla on vakava päihderiippuvuus ja riippuvuuteen ei ole saatu hoidollista vastetta.

5.2 MUUSTA SUOMALAISESTA YLIOPISTOSTA VASTAAVASTA KOULUTUKSESTA SIIRTOA HAKEVAT

Muissa suomalaisissa yliopistoissa aloitetuista psykoterapeuttikoulutusohjelmista ei voi hakea siirtoa Helsingin yliopistossa järjestettävään psykoterapeuttikoulutukseen.

5.3 OIKAISUMENETTELY

Opiskelijavalinnan tulokseen tyytymätön hakija voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua psykoterapeuttikoulutuksen johtoryhmältä 14 päivän kuluessa tulosten julkistamisesta. Oikaisupyynnössä on yksilöidysti esitettävä mihin hakija hakee oikaisua, missä kohdin on tapahtunut pistelaskuvirhe tai missä kohdin arvostelu ei ole perustunut valintaperusteisiin. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä huomioidaan hakijan hakuaihana toimittamat liitteet. Yksilöimättömiä oikaisupyynnöitä ei käsitellä, eikä mahdollisia oikaisuvaatimuksen mukana toimitettuja uusia liitteitä huomioida.

Oikaisupyynnöt opiskelijavalinnan ensimmäisen vaiheen (hakukelpoisuus ja soveltuvuusarviointiin kutsuminen) tuloksista tulee jättää 14.4.2023 klo 15.00 mennessä ja oikaisupyynnöt lopullisen valinnan tuloksista tulee jättää 26.5.2023 klo 15.00 mennessä.